

SÄKENIÄ

Sosjalistinen Kuukausijulkaisu

Ilmestyy kuukausittain, Fitchburgissa, Mass., Raivaajan kustannuksella



Toimittaja: **SANTERI NUORTEVA**

Avustajia: **N. E. af Ursin, A. B. Mäkelä, Yrjö Sirola y. m.**

Published every Month, by Raivaaja Pub. Co., Fitchburg, Mass.

Keskiluokka ja progressivismi

New Review'ssä, kirj. Frank Bohn.

Jatk.

Kun sosialistit vuonna 1900 pitivät hautauspuheitaan keskiluokan rauenneille toiveille, he jättivät huomioon ottamatta kaksi seikkaa. Ensimmäinen oli se, että työväenluokka tuskin on alottanutkaan valmistaa itseänsä yhteiskunnallista tehtäväänsä varten. Toinen seikka oli se, että vaikka rahavalta olikin riistänyt itselleen tämän maan tärkeimmän koneiston, niin keskiluokan yhteiskunnalliset ja valtiolliset käsityskannat sittenkin vielä vallitsivat sekä omistavan että tuottajaluokan keskuudessa. Rahavalta ei ole itse pystynyt luomaan mitään, joka edes vähäisessä määrässä muistuttaisi yhteiskunnallista järjestystä. Se alituisesti pyytää omaa olemassaoloaan anteeksi ja kerskuu keskiluokalaisalkuperästään. Amerikan historian kautta perityt traditionit ja käsityskannat ovat sitä vastassa. Tietysti sen täytyy elää ja menestyä. Mutta se on aina liiankin halukas sovitteluun keskiluokan kanssa ja kernaasti jakaa leipäpölasensa kahtia keskiluokan kanssa. Ja keskiluokka itsepintaisesti kieltäytyy häviämästä.

Keskiluokka ei myöskään ole olemassa vain henkisen vaikutuksensa kautta. Vuoden 1910 väenlaskutilasto antaa valaisevia tietoja tässä suhteessa. Tämä paksumidos, joka on kukistanut niin monta mieliteoriaa, on mitä kaunopuheliain todistus keskiluokan virkeästä elämästä sekä todellisuudesta että juridisessa suhteessa.

Yhdysvaltain tehdasteollisuudessa oli vuonna 1909 275,952 omistajaa ja liikeosakasta. Tämä lukumäärä on 2,687 suurempi kuin v:na 1904. Kaivosteollisuudessa oli 35,208 omistajaa ja liikeosakasta. Mutta nämä numerot muodostavat vaan alun siitä tarinasta, joka kertoo keskiluokan voimasta. Edellämainittujen teollisuusalojen palveluksessa oli samana v. 838,862 kuukausipalk. olevata henkilöä. Tämä lähes milj. kokoinen kaikellaisten konttorihenkilöitten armeija, johon voimme lisätä monta kertaa sama määrä puoti- ja konttoripalvelijoita, on kokonaan järjestymätön ja sosialistinen propaganda on tuskin voinut koskettaakaan sitä. Tämä joukko on mielipiteiltään keskiluokkaisempi kuin itse keskiluok-

Kymmenvuotiskauden aikana, vuodesta 1900 vuoteen 1910, on Yhdysvaltain farmarien lukumäärä kasvanut 5,737,372—6,361,502-een. Samalla aikaa on maatalousomaisuuden arvo kohonnut 20,000 miljoonasta 41,000 miljoonaan. Farmien lukumäärän lisääntyessä 10,9 prosentilla farmiomaisuuteen kiinnitetty pääoma kohosi 15,4 prosentilla. Saman kymmenvuotiskauden aikana nousi farmirakennusten arvo 77,8 prosentilla, koneiston ja kaluston arvo 68,7 prosentilla ja karjan arvo 60,1 prosentilla. Mutta farmimaitten myyntiarvo nousi samalla aikaa 118,1 prosentilla, huolimatta siitä, että maan viljelyskunto tämän ajan kuluessa vähentyi. Tosin oli vuonna 1910 300,000 enemmän vuokraajaa kuin kymmenen vuotta aikaisemmin. Mutta farmiomistajain lukumäärä nousi samassa suhteessa. Kiinnityksellä rasittamattomien farmien luku kohosi 100,000:lla, kiinnityksellä rasitettujen 200,000:lla. Mutta tilasto ei puhu mitään erästä tärkeästä seikasta, jonka laajuuden voi ainoastaan arvaamalla käsittää. Kuinka monta sataa tuhatta farmara on, hankittuun itselleen riittävästi varallisuutta, vuokrannut tahi myynyt farminsa ja muuttanut kaupunkiin lähettääkseen lapsensa korkeakouluihin ja kuluttaakseen loppuikänsä joutilaisuudessa? Tämä luku on varmastikin hyvin suuri, sillä keskilämmen kaupungit tätä nykyä ovat asutut etupäässä tällaisilla entisillä farmareilla.

Farmariluokka on progressiivismin selkäranka. Demokraateina ovat farmarit seuranneet Bryania neljän vaalitaistelun läpi. Republikaaneina ovat he kannattaneet La Follette'a Wisconsinissa, Cummins'ia Iowassa, Bristow'ia Kansasissa, Borah'ia Idahossa, Hadley'ta Missouriissa. Progressiveina he

voittivat Michiganissa, Washingtonissa ja Californiassa ja olivat vähällä voittaa Illinoisin Rooseveltin puolelle.

Vieläpä itse New Yorkissa, Manhattan saarella, on Riverside Drive'n ja Central Park West'n varrella asuva varakas keskiluokka satakertaisesti suurempi kuin viiden avenuen asukasten määrä. Mutta jos joku haluaa saada todennukaisen käsityksen tämän uuden aikaisen keskiluokan suuruudesta New Yorkissa, niin tehköön matkan Flatbuchista Oranges'iin, New Jerseyssä. Worcesterissa, Mass., Columbus'essa, Ohio, Spokaneessa, Wash., Portlandissa, Ore., ja Kansas Cityssa, Mo. voi nähdä penikulmittain hiljaisia, puilla varjostettuja katuja, joiden varrella on tuhansia sieviä rakennuksia ja usein hyvinkin ylläisiä palatseja. Täällä asuvat niiden 392,000 henkilön perheet, jotka tuloveroluetteloiden mukaan saavat tuloja \$3,000—\$25,000 vuodessa, — siellä he asuvat ja heidän lisäksi miljoona eli vielä enemmän niitä, jotka ovat olleet kyllin onnellisia välttääkseen verojenkoojain valppaan silmän. Ohiossa ja Wisconsinissa, Californiassa ja Washingtonissa vallitsi suurten rautateitten ja muitten rahavallan suuryritysten valta ainoastaan niin kauan kun keskiluokka oli asemastaan aivan huolimaton. Mutta sen ei tarvinnut muuta kun ojentaa kätensä päästäkseen kontrollceraamaan valtioita Alleghany-vuoristosta aina Tyynen meren rannoille asti.

Jollei progressiivipuoluetta olisi perustettu, niin se ei kylläkään merkitse sitä, että demokraatipuolue olisi muodostunut vähemmän radikaaliseksi kuin nyt. Wilson aloitti poliittisen uransa äärimmäisenä vanhoillisena, — sitä lajia vanhoillisena, jota tapaa akadeemisissa piireissä. Hänen taistelunsa

lahjomissysteemia vastaan johti hänet yhteistoimintaan puolueensa edistysmielisten kanssa. Kun hän alkoi menestyä poliittisella uralla, niin hän osasi käyttää tilaisuutta hyväkseen. Vastustamattomat voimat ovat nyt johtaneet hänet ja hänen hallituksensa kauvas sille tielle, jota myöten progressiivit aikaisemmin alkoivat kulkea. Taistelu kansan suosiosta ensi presidenttivaaleihin mennessä tulee johtamaan demokraatit ja progressiivit sellaiseen keskinäiseen reformikilpailuun, jonka vertaista ei vielä ole nähty tämän maan valtiollisten puolueitten historiassa. Toinen tulee ajamaan toista yhä äärimmäisempään radikalisuuteen. Ennenkuin me lähdemme keskustelemaan erikoisista poliittisista virtauksista, koettakaamme kuvata sen historiallisen vaiheen luonteen, johon kansamme nyt on joutunut.

Murroskausi

Amerikan teollisuusyhteiskunnan kehitys kilpailevasta yksityiskapitalismista sosialismiin voidaan jakaa pääasiassa kahteen ajanjaksoon. Ensimmäinen jakso, — teollisuuden järjestymiskausi, — on nyt loppuun suoritettu. Toinen, jonka virran mukana nyt kuljemme, on valtiokapitalismi. Totta on, että nämä molemmat ajanjaksot muntamassa suhteessa kulkevat rinnatusten ja sulautuvat yhteenkin tavalla, joka tekee aivan mahdolliseksi niiden täydellisen eroittamisen toisistaan. Teollisuuden, kulkuneuvojen ja kaupan trustiuminen loi liikeahneuden aikakauden, jota ahneutta laki ei rajoittanut eikä yleinen mielipide suosinut. Mutta tuo tyypillinen trustiherra, sellaisena kun pilakuvien piirtäjät ovat hänet piirtäneet, nyt supistetaan jotenkin luonnolliseen koonsa. Yhdysvaltain hallitus

marssittaa tätä lihavaa herraa laihduttaen häntä. Roosevelt selittää seuraavasti: "Olemme sitä mieltä, että kansallisen hallituksen tulee asettaa kaikki kansamme hallinnolliset keinot, niin valtioitten kuin Yhdysvaltain hallituksenkin, tukemaan liikettä, jonka tarkoitus on taitavasti ja järkevästi kohottaa niiden miesten ja naisten asemaa, joiden elämä on kaikista kovin". (Century Magazinessa, lokakuussa 1913.) Ja tällä aikaa on demokraatipuolue ajanut läpi kaikkien muitenkin puolueitten hyväksymän lisäyksen Yhdysvaltain perustuslakiin, jonka nojalla lain ensimmäisenä toimintavuotena saadaan kokoon tuloveroina \$82,000,000.

Valtiokapitalismin aikakausi alkaa täten. Trustit asetetaan tarkomkaan tarkastuksen alaisiksi. Suurrikkaitten täytyy kärsiä kohonneista veroista. Tuloksilla kaikesta tästä "autetaan köyhiä". Vastustamattomasti tulee tällainen politiikka johtamaan valtion omistusoikeuteen niin suuressa määrässä, jota demokraatipuolueen ja progressiivipuolueen suuret joukot eivät edes voi uneksiakaan. Anglo-saksilaisissa maissa valtiolliset tosiasiat kulkevat aina valtiollisten teoriain edellä. Eneemmän kuin kolmekymmentävuotta sitten ja aikana, jolloin jokainen amerikalainen olisi nauranut valtion omistusoikeuskäsitteelle, kongressi perusti valtioitten välisen kauppakommissionin (Interstate Commerce Commission). Kun kongressin, tämän suuren sekä hallinnollisen että lainsäädännöllisen laitoksen, toimiala laajeni, kävi välttämättömäksi perustaa muitakin samantapaisia komiteoita. Mahdoton Shermanin trustivastainen laki eli esimerkki juuri tämänluonteisesta lainsäädännöstä. Mutta vasta viime vuoden aikana on keski-luokka alkanut uudelleen muovail-

la politillisia teorioitaan. Bryanin vaalitaistelun aikana vuonna 1896 olivat muserretun ja velkaantuneen keskiluokan vaatimukset samat, jotka tämän luokan agitaattorit edustivat paperirahtivaatimuksillaan heti Amerikan vallankumouksen jälkeisenä aikana. Noin kymmenen vuoden aikana William Randolph Hearst kehitti hyvin voimakkaan riippumattoman reformiliikkeen, mutta hän ei koskaan esittänyt politillisen toiminnan kaavaa, joka olisi perustunut tähän nyt kehittyneeseen uuteen filosofiaan. Eivät myöskään Wilson tahi La Follette ole julkisesti ilmoittaneet kannattavansa sitä. Mutta heidän tekonsa ovat menneet pitemmälle kuin heidän sanansa. Maalaisten henkivakuutuskomitea, vapaa postinkanto maaseudulla, Lännen yliopistojen järjestämät suurisuuntaiset julkiset luentokurssit, metsänhoito- ja maanhankintatoimistot, — nämä kaikki osoittivat, kuinka pitkälle on kuljettu entisaikojen tunnusmerkeistä. Wilsonin hallituksen toiminta on osoittanut, että etelän demokraatiin tähänastinen nurkkakuntainen vastustuskanta kaikkea yleistä politiikkaa kohtaan on loppunut. Mr. Franklin Lane, sisäasiainministeri, aikoo ehdottaa \$10,000,000 myönnettäväksi yksin lännen kastelulaitoksia varten.

Yhdistääkseen nämä hajanaiset ja erinäiset harrastukset yhteen rakentavaan liikkeeseen tarvittiin joku kouraantuntuva esimerkki uuden yhteiskunnallisen periaatteen käytännöllisyydestä ja hyödyistä. Vuosisatojen kautta perityt ennakkoluulot, jotka yhä edelleen täyttivät useitten mielet, olivat poistettavissa vain tosiasioilla ja käytännöllisillä kokemuksilla. Valtion omistusoikeuden kannattajatkin harvoin kielsivät, etteikö valtion harjoittama liiketoiminta olisi lah-

jomiselle, suurille kulungeille ja tehottomuudelle altis. Tällainen haluttu esimerkki on nyt annettu kansalle Panaman kanavan rakentamisen kautta. Progressiivit väittävät, että kun kerran hallitus on niin suurella menestyksellä pystynyt loppuunsaattamaan kanavan rakentamisen, niin se yhtä hyvin voi ryhtyä varustamaan Mississippijoen ja sen sivujokien laaksoja vedentulvia vastaan, perustamaan kaikkialle vesivoimalaitoksia ja panemaan Alaskan kivihiihlikaivannot työn alaisiksi. Ei olisi ollenkaan ihmeteltävää, jos näkisimme demokraatit ja progressiivit vaatimassa valtion omistusoikeutta rautateihin näiden vaalitaistelussa vuonna 1906.*)

Entisaikojen keskiluokka halusi heikon hallituksen. Uusi keskiluokka haluaa mahdollisimman voimakkaan hallituksen. Vanha keskiluokka oli äärimmäisyyteen asti yksilöllismielinen. Uusi keskiluokka saarnaa valtion holhous-toiminnan evankeliumia. Vanha keskiluokka jumaloi yksilöllistä yrittämistä ja suurten omaisuuksien kokoamista. Uudella keskiluokalla on yhteiskuntahenkeä. Täten on vanhan keskiluokan käsitys valtion tehtävistä täydellisesti muuttunut. Rajaseutujen asukasten politilliset harrastukset ovat jo kirjoittaneet viimeisen sanansa

*) Sen jälkeen kun edelläoleva on kirjoitettu, on näkynyt monta tärkeätä seikkaa, jotka tukevat tätä oletusta. Huomattavimpia sellaisia ilmiöitä on m. m. se, että Hearst Magazine, William Randolph Hearstin virallinen äänenkannattaja on voimakkaasti puhunut valtion omistamien rautateitten puolesta, että Mr. Vanderlip, "Standard Oil's National Bank of New York" in presidentti, on vaatinut hallituksen omistaman keskuspankin perustamista ja että New Yorkin kaupungin majuriksi on valittu yhdistyneellä listalla mr. John Purroy Mitchell, joka on kunnallisen omistusoikeuden suosija.

kansamme historian lehdille. Uudessa teollisuus-Amerikassa kaikki luokat ajautuvat harrastamaan kollektivismia ja taloudellinen välttämättömyys ajaa heidät siihen.

Se poliittinen teoria, joka tukee näitä uusia harrastuksia, on ilmaistu edellämainitsemassamme Rooseveltin artikkelissa seuraavin sanoin: "Olemme pakotetut asettumaan suoraan muutamien tosiasioitten eteen. Toinen on se, että vanhat, äärimmäistä individualismia ja puhtaasti kilpailuun perustuvaa teollisuusjärjestelmää edustavat käsitykset ovat käytännössä täydellisesti musertuneet. Toinen tosiasia on se, että jos me haluamme tehokkaasti ryhtyä nykyajan epäkohtien käsiksi, meidän täytyy käyttää tarkoituksiimme hallituksen valtaa sellaisessa määrässä, joka on ollut ennen kuulmaton tässä maassa ja meidän täytyy kansanvaltaisuutta edistääksemme sovittaa käytäntöön sellaisia periaatteita, jotka yksilöllismielinen kansanvaltaisuus vuosisata sitten ei olisi tunnustanut kansanvaltaisiksi". Tällainen on siis uudestaan syntyneen keskiluokkamme kanta nykyaikana. Isänmaallisten ja rohkaisevien marssien soidessa se kulkee eteenpäin jättäen taaksensa yhdeksännentoista vuosisadan valtiolliset teoriansa ja soveltuaan käytäntöön uuden ajan yhteiskunnallisia käsityksiä.

Progressivismin lähdekirja

Vuoden 1912 vaalitaistelun aikana ja sen jälkeenkin ovat muutama progressiiviset johtomiehet alkaneet pitää puheita ja kirjoittaa artikkeleita, joissa on paljon mieltäjännittävää jokaiselle ajattelevalle ihmiselle. Näitten henkilöitten väitteet perustuivat historiallisiin tosiasioihin. He asettivat historian kehityksellisen prosessin selittelemisensä pohjaksi. Amerikan

hallitusmuodon ja amerikalaisen luonteen syitä alettiin hakea suoraan taloudellisista tekijöistä. Jo pa mr. Rooseveltin, jonka julkiset sanomiset tavallisesti ovat olleet kaikkea muuta kuin asiallisia, rupesi puhumaan tärkeistä asioista. Lyhyesti sanoen, progressiiviset johtajat lakkasivat arvostelemasta trusteja ja sen sijaan ryhtyivät analysoimaan ja arvostelemaan Yhdysvaltoja.

Että tällainen progressiivilaisten johtomiesten keskuudessa vallitseva älykäs suhtautuminen yhteiskunnallisiin kysymyksiin näin yhä kehittyä, sen uskomme suuressa määrässä johtuvan eräästä vuonna 1912 julkaistusta kirjasta. Tarjoitamme tohtori Walter Weylin kirjottamaa kirjaa "Uusi demokratia". Tohtori Weyl on progressiivipuolueen kansalliskomitean jäsen. Hän omaa marxilaisen historiallisen tutkimustavan, joka on vain aniharvan amerikkalaisen sosialistin käytettävissä ja sen nojalla hän tarkasti analysoi Yhdysvaltojen valtiollista ja yhteiskunnallista historiaa. Tälle perustukselle on hän rakentanut äärimmäisen radikaalisen progressivismin teoriansa. Niin paljon kuin sosialistiselta kannalta onkin sanottavaa hänen reformistisiin loppupäätelmiinsä nähden, niin kaikki Amerikan historian tasapuoliset tutkijat voivat olla yhtä mieltä siitä, että hänen kirjansa kymmenen ensimmäistä lukua muodostavat mitä asiallisimman selostuksen niistä voimista, jotka ovat luoneet Amerikan historian samoin kuin niiden vaikutuksesta tämän päivän valtiollisiin ja taloudellisiin oloihimme. Tässä tahdomme vain lyhyesti mainita progressivismin aatteellisen perustuksen sellaisena miksi Weyl sen kuvaa.

"Vallitseva yhteiskunnallinen levottomuus johtaa Amerikan vapa-

utumiseen ennakkoluulojen vallasta", sanoo hän. Tämän jälkeen hän tutkii Yhdysvaltain hallinnon perustamista ja osoittaa, että Yhdysvaltojen perustuslaki on luokkalaite. Hän osoittaa, että meidän aikamme yhteiskunnallisen probleemin syynä on se teollisuusvalankumous, joka on syntynyt käsityökalujen muuttumisesta suureksi koneistoksi. "Loistelias rahavaltamme"-nimisessä kirjoituksessa tohtori Weyl osoittaa, kuinka luonnollisella tavalla meidän nykyinen hallitseva luokkamme on kehittynyt vanhasta demokratisesta järjestelmästä. "Kansanvaltaisuuden yhdistyvät voimat" johtuvat monelaisista lähteistä ja niihin yhtyy jäseniä kaikista yhteiskuntaluokista. Hän puhuu huomattavalla hyväksymisellä liittohallinnon harjoittamasta liiketoiminnasta — postilaitoksen toimimisesta pankkialalla, metsätoimiston esiintymisestä puutavarakauppiaana jne. "Muutamilla teollisuusaloilla johtaa keskittyminen ehdottomasti valtion monopoliin", sanoo hän. Hän huomaa, että hallinnollisten laitosten toimintakyky ja valtiollinen kansanvaltaisuus edistyvät rinnatusten, taistellen rahavaltaa vastaan. Hän sanoo, että me askel askeleelta siirymme "yhteiskunnallistettuun kansanvaltaan", jonka menettelytapana on opportunisti, joka muodostuu uudestaan syntyneeksi valtioksi ja jonka tarkoitus on köyhimpiemme pelastaminen sekä kaikkien kohottaminen. Sellainen on progressivismi, sellaisena kuin sen kuvaa ehkä koulutetuin kaikista niistä henkilöistä, jotka ovat nousseet puolustamaan tätä uutta liikettä.

Progressivismi ja sosialismi

Yhteiskunnalliset olosuhteet, luokka, sen edustama liike ja eri-

koinen järjestö esiintyvät nykyään suurilla mahdollisuuksilla poliittisen taivaan taustaa vastaan. Ne pyrkivät luomaan uuden historiallisen järjestelmän ja niillä tulee olemaan tilaisuus siihen.

Me olemme osoittaneet, että siirtymisen aika individualistisesta kilpailujärjestelmästä sosialismiin, jonka ajan jälkimäinen osa on valtiokapitalismi, on loogillinen ja luonnollinen vaihe kapitalistisen yhteiskunnan kehityshistoriassa. Unionistisen ja sosialistisen työväenliikkeen asema ja menettelyt pakostakin joutuvat suuressa määrässä näitten uusien olosuhteitten vaikutuksen alaisiksi. On heti ensi silmäykseltä selvää, että "sosialistisen" reformiohjelma on joutunut progressivismiin nieltäväksi. Jollei progressiivinen liike olisi kiteytynyt määrättyyn muotoonsa, niin sosialistinen liike olisi nyt jo kokonaan keskiluokkalaisoppportunistimin läpitunkeama ja sen kontrolleraama. Tällaiset keskiluokkalaisreformistit varallisuutensa, joutilaan aikansa ja epäilemättömän kykynsä avulla olisivat hävittäneet valtiollisen sosialistisen liikkeen. Progressiiviliikkeessä heidän työnsä tulee kantamaan hedelmiä reformien muodossa, joita, kukin erikseen otettuna, innokkainkaan vallankumouksellinen ei tahdo halveksia. He nopeasti toteuttavat kipeimmät reformit, joita aikamme yhteiskuntahenki vaatii. Lapsityö poistetaan. Teollisuustapaturmien lukumäärää vähennetään ja teollisuusvakautuslakeja laaditaan. Chicagossa voi työläinen jo nykyään käydä hyvin varustetussa yleisessä voimistelulaitoksessa. Voimisteltuaan hän voi mennä yleiseen kylpylaitokseen, jossa hänelle annetaan vapaasti pyyheliinoja tahi voi hän mennä yleiselle järven rannalle uimaan ja siellä hän saa vapaasti käytettä-

väkseen kaupungin omistaman uimapuvun. Kaikkien tällaisten yhteiskunnallisten etuisuuksien valmistamiseen on progressiivipuolueella enemmän mahdollisuuksia kuin sosialistipuolueella. Se yhdistää keskiluokan ja ammattitaitoisten työläisten enemmistön ja se ei herätä sanottavaa vastarintaa rahavallankaan keskuudessa. Se näkee ohjelmansa saavan kannatusta kaikkialla katolisen kirkon taholta vastamyökkynä sosialismille. Ja lopuksi, kun progressivismi valloittaa käsiinsä jonkun kaupungin tahi valtion hallinnon, se ei joudu näkemään tietänsä katkerasti vihamielisen valtion tahi liittovallan hallinnon sulkemana ja kätensä sen sitomana. Reformityö on keskiluokan eikä työväenluokan työtä. Se on politillisten opportunistien tehtävä eikä sillä ole mitään osaa yhteiskunnallista vallankumousta kannattavain henkilöitten aatemaailmassa. Toistaaksemme tässä sen, minkä tohtori Weyl niin sattuvasti on sanonut, voimme sanoa että "progressivismi luultavasti tulee edistymään tunnustelevalla, maaperää ja mahdollisuuksia tutkivalla ja ehkä epäloogillisellakin tavalla; se purjehtii eteenpäin puuskittain; se mahdollisimman vähän ja mahdollisimman asteettain rikkoo välinsä meihin syöpyneen individualismin kanssa." Toisessa paikassa hän määrittelee tätä liikettä sanoen sitä "sovittelevaksi, kehitykselliseksi ja lailliseksi." Näin tehokasta vastustajaa vastassa seisoen sosialistipuolue voi menestyä vain väsymättömästi taistellen ihanteittensa puolesta. Tehdä kompromisseja tällaisen vastustajan kanssa olisi selvä itsemurha.

Tästä lähtien täytyy sosialistipuolueen yhä enemmän ja enem-

män liittyä työväenluokan taloudellisiin järjestöihin. Sillä ainoastaan lakon edessä menevät progressivismin menettelytavat nureniksi ja väistyvät. Teollisuustantereella voi työväenluokka edistyä askel askeleelta, kuitenkin menettämättä taisteluhenkeänsä ja kadottamatta näköpiiristään selvää käsitystä päämäärästään. Progressiivinen valtio tulee olemaan suuri työnantaja. Jos sosialistipuolue valloittaisi ja kauvan pitäisi käsissään työnantajavaltion, niin siitä tulisi työväenluokan vihollinen. Mutta ruoskana progressivismin selässä tulee sosialistipuolueen toiminta olemaan tärkeänä tekijänä reformikautenakin. Tulevan vuosikymmenen aikana tulee sosialistipuolue silloin tällöin valloittamaan jonkun suuren kaupungin hallinnon ja silloin tällöin jonkun kaukaisen lännen valtion. Sikäli kun sosialistipuolueen harjoittama valistustyö kaksinkertaistuttaa sosialistipuolueen äänimäärän, sikäli täytyy progressivismin puolueen ponnistella monikertaisesti pitääkseen työväenluokan kurissa. Jos progressivismi tulee suhtautumaan lakkolaisiin tarkasti ottaen huomioon heidän lailliset oikeutensa, niin se tapahtuu vain sen kautta, että yhä kasvava sosialistipuolue valppaasti seuraa ja valvoo sen toimia.

Valtiokapitalismi tulee täydellisesti toteutumaan kymmenen vuoden sisässä. Mutta sosialistinen yhteiskuntajärjestys on aivan toinen kysymys. Teollisuustekniikka on jo kehittynyt sille asteelle, että sosialismi olisi mahdollinen. Mutta historia vaatii tämän väliasteen työväen luokan valistamiseksi, järjestämiseksi ja täydellisesti yhteiskunnallistuttamiseksi.